

sine ratione ad honestatem esse oportere. Ita nimirum est delectus in ratione, quodque rationem habeat, ut pariter capiat, & deligar. Virtutem perfectam esse dicebamus, quæ cum prudentia foret: non utique ad honestam citra naturalem impulsu, neque virtus virtuti aduersabitur. Agnatum nanque habet, atque inficium, ut ratio non obtemperet, ut ipsa præscribit, ut quod agit ed declinet. Ipsa enim est quæ id quod melius est eligit. Et ne alia quidem sine prudentia virtutes sunt, neque prudentia absque residuis virtutibus perfecta: verum inuicem sese coadiuant, committantes prudentiam. Ad nihil minus addubitet quisquam, nunquid ita in virtutibus habeat, quemadmodum in reliquis bonis, quæ externa, quæque in corpore? Hæc nanque, cum fuerint eximia, deteriores efficiunt: sicut opum affluentia, elatos facit, & truculentos vel morosos. Itidem reliqua bona, dominatus, honor, pulchritudo, magnitudo. Nunquid igitur & in virtute ita habet, ut si cupiam iustitia, vel fortitudo fuerit exuberans, fiat deterior, an non? Cæterum à virtute quidem honor gignitur, qui, cum ingens fuerit, deteriores facit: & proinde de virtute fecerit deteriores, cum maior euaserit. An id neutiquam verum? quandoquidem etfi sunt multa alia virtutis opera, quemadmodum sunt, id etiam in primis est, ut qui eis bonis muniatur, eisdem rectè uti possit. Si nemo probus, aduentante ei vel honore, vel ingenti dominatu, ipsis non utetur, neutiquam fuerit probus: neque honor, neque imperium probum fecerit deteriorem, & proinde ne virtus quidem. In totum autem, quoniam à principio nobis determinatum est, virtutes esse mediætates, quodque magis sit virtus, ed magis erit mediætas. Proinde quo sublimior virtus euadet, accedetque ad magnitudinem, non modò non deteriorem, sed etiam meliorem efficiet. Mediætas nanque, inter excessum, defectumque perturbationum erat mediætas. Atque hæc quidem hæcenus.

οὐχ ὅτι χεῖρον ποιήσῃ εἰς μέγεθος ἢ ἀρετὴ ἰούσας, ἀλλὰ βελτίω· ἢ γὰρ μεσότης, ἐνδείας καὶ ὑπερβολῆς τῆς τῶν παιδῶν ἢ μεσότης ταῦτα μὲν μέγιστα τούτου.

CAPVT IIII.

DEinceps aliud nobis sumendum est principium, de continentia, incontinentiaque dicturis. Quemadmodum auzem & virtus hæc & vitium absurdi aliquid & miri in sese habet, ita necesse est, orationem quæ de iis habebitur, miram & absurdam videri. Nec enim hæc virtus

A δὲν πρὸς τὸ καλὸν ὑπαρξῆαι αὐτοῦ λόγον· ἢ δὲ ὄντι ἀρεστὸν ἐν τῷ λόγῳ, καὶ τῷ λόγῳ ἐχρησθῆναι. ὡς τὸ ἀμα λυγρῶτα καὶ παρέσει, καὶ ἢ τὰ εἰς ἀρετὴν ὑπαρξῆαι, ἢ ἔρασμα μὲν φρονήσεως ἐστὶν αὐτοῦ δὲ τῆς φρονήσεως ὁρμῆς τῆς ὄντι τὸ καλὸν, οὐ δὲ ἐναντιώσῃ ἀρετῆς. πῆρκα γὰρ ὑπερβαίνει τῷ λόγῳ, ἢ ὡς οὐδὲ πρὸς τὰ πρὸς ὡς τὸ εἶναι αὐτὸ ἀρετὴν, ὅτι τὸ τοσοῦτον ἔχει, τὸ γὰρ βέλτιον οὗτος ὄντι ὁ ἀρεστὸν.

B μῦθος οὗτος γὰρ αὐτοῦ τῆς φρονήσεως ἀλλὰ ἀρετῆς γίνονται, οὐδ' ἢ φρονήσεως τὰ εἰς αὐτοῦ τῶν ἄλλων ἀρετῶν ἀλλὰ ἀσπασίως πῶς μετὰ ἄλλων ἐπεκαλοῦσθαι τῆς φρονήσεως οὐχ ἢ πῶν δὲ καὶ τὰ ταῦτα ὑποτίθεται, πῶς ἐν ἴσῳ καὶ ὅτι τῶν ἀρετῶν οὕτως ἔχει, ἀσπασίως ὅτι τῶν ἄλλων ἀρετῶν τῶν τ' ἐκ τούτου, καὶ τῶν ὡς ἐστὶν αὐτῶν. ταῦτα γὰρ εἰς ὑπερβολὴν γίνονται, χεῖρους ποιεῖ· ὅταν πλεονεξία πολλὴ γινώσκῃται, ὑπερβολὴ καὶ ἀνδρεία ἰσοπέσει· ὁμοίως δὲ καὶ ὅτι τῶν ἄλλων ἀρετῶν, ἀρχῆς, πῆρκα, καὶ ἄλλοις, μέγεθος, πῶς ἐστὶν οὕτως ἔχει, ὡς ἐάν τι διεκροσῶν, ἢ αὐτῶν, εἰς ὑπερβολὴν παραχρησῆται, χεῖρον ἔσται, ἢ οὐδ' ἀρεστὸν. ἀλλ' ὅτι μὲν τῆς ἀρετῆς πῆρκα γίνονται· ἢ δὲ πῆρκα γινώσκῃται, χεῖρους ποιεῖ, ὡς δὲ ἄλλοις ὅτι (φυσίον) ἀρετῆς εἰς ὅτι ὄντι βαδίζουσα μέγεθος, χεῖρους ποιῆσει. τῆς δὲ πῆρκα ἢ ἀρετῆς ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ποιεῖται αὐτῶν χεῖρον μείζων γινώσκῃται, οὐ πῆρκα ἀλλ' ἀρετῆς τῆς γὰρ ἀρετῆς εἰ καὶ ἄλλα πολλὰ ὄντι ἔργα; ἀσπασίως δὲ, καὶ τῶν ἐν τοῖς μέγεθος, τοῖς ἀρετῶν τούτοις καὶ τοῖς πῆρκα τοῖς ἀλλοῖς ὁμοίως παραχρησῶντες καὶ ἀρετῆς εἰ δὴ ὁ ἀσπασίως παραχρησῶντες αὐτῶν ἢ πῆρκα, ἢ ἀρχῆς μέγεθος, μὴ χεῖρον τούτοις, ἐκ ἔπι αὐτῶν ἀσπασίως, οὐδ' ἢ πῆρκα, οὐτε ἢ ἀρχῆς ποιεῖ τὸν ἀσπασίως χεῖρον, ἀσπασίως οὐδ' ἢ ἀρετῆς. τὸ δὲ ἔπῳν ἐπειδὴ πῆρκα ἢ ἀρχῆς διαίρεται, ὅτι εἰσὶν αὐτῶν ἀρετῆς μεσότητες, καὶ ἢ μέλλον ἀρετῆς, μέλλον ὄντι μεσότης, ὡς τὸ ἀλλὰ βελτίω· ἢ γὰρ μεσότης, ἐνδείας καὶ ὑπερ-

C να, χεῖρους ποιεῖ· ὅταν πλεονεξία πολλὴ γινώσκῃται, ὑπερβολὴ καὶ ἀνδρεία ἰσοπέσει· ὁμοίως δὲ καὶ ὅτι τῶν ἄλλων ἀρετῶν, ἀρχῆς, πῆρκα, καὶ ἄλλοις, μέγεθος, πῶς ἐστὶν οὕτως ἔχει, ὡς ἐάν τι διεκροσῶν, ἢ αὐτῶν, εἰς ὑπερβολὴν παραχρησῆται, χεῖρον ἔσται, ἢ οὐδ' ἀρεστὸν. ἀλλ' ὅτι μὲν τῆς ἀρετῆς πῆρκα γίνονται· ἢ δὲ πῆρκα γινώσκῃται, χεῖρους ποιεῖ, ὡς δὲ ἄλλοις ὅτι (φυσίον) ἀρετῆς εἰς ὅτι ὄντι βαδίζουσα μέγεθος, χεῖρους ποιῆσει. τῆς δὲ πῆρκα ἢ ἀρετῆς ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ποιεῖται αὐτῶν χεῖρον μείζων γινώσκῃται, οὐ πῆρκα ἀλλ' ἀρετῆς τῆς γὰρ ἀρετῆς εἰ καὶ ἄλλα πολλὰ ὄντι ἔργα; ἀσπασίως δὲ, καὶ τῶν ἐν τοῖς μέγεθος, τοῖς ἀρετῶν τούτοις καὶ τοῖς πῆρκα τοῖς ἀλλοῖς ὁμοίως παραχρησῶντες καὶ ἀρετῆς εἰ δὴ ὁ ἀσπασίως παραχρησῶντες αὐτῶν ἢ πῆρκα, ἢ ἀρχῆς μέγεθος, μὴ χεῖρον τούτοις, ἐκ ἔπι αὐτῶν ἀσπασίως, οὐδ' ἢ πῆρκα, οὐτε ἢ ἀρχῆς ποιεῖ τὸν ἀσπασίως χεῖρον, ἀσπασίως οὐδ' ἢ ἀρετῆς. τὸ δὲ ἔπῳν ἐπειδὴ πῆρκα ἢ ἀρχῆς διαίρεται, ὅτι εἰσὶν αὐτῶν ἀρετῆς μεσότητες, καὶ ἢ μέλλον ἀρετῆς, μέλλον ὄντι μεσότης, ὡς τὸ ἀλλὰ βελτίω· ἢ γὰρ μεσότης, ἐνδείας καὶ ὑπερ-

D ὅτι ὄντι βαδίζουσα μέγεθος, χεῖρους ποιῆσει. τῆς δὲ πῆρκα ἢ ἀρετῆς ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ποιεῖται αὐτῶν χεῖρον μείζων γινώσκῃται, οὐ πῆρκα ἀλλ' ἀρετῆς τῆς γὰρ ἀρετῆς εἰ καὶ ἄλλα πολλὰ ὄντι ἔργα; ἀσπασίως δὲ, καὶ τῶν ἐν τοῖς μέγεθος, τοῖς ἀρετῶν τούτοις καὶ τοῖς πῆρκα τοῖς ἀλλοῖς ὁμοίως παραχρησῶντες καὶ ἀρετῆς εἰ δὴ ὁ ἀσπασίως παραχρησῶντες αὐτῶν ἢ πῆρκα, ἢ ἀρχῆς μέγεθος, μὴ χεῖρον τούτοις, ἐκ ἔπι αὐτῶν ἀσπασίως, οὐδ' ἢ πῆρκα, οὐτε ἢ ἀρχῆς ποιεῖ τὸν ἀσπασίως χεῖρον, ἀσπασίως οὐδ' ἢ ἀρετῆς. τὸ δὲ ἔπῳν ἐπειδὴ πῆρκα ἢ ἀρχῆς διαίρεται, ὅτι εἰσὶν αὐτῶν ἀρετῆς μεσότητες, καὶ ἢ μέλλον ἀρετῆς, μέλλον ὄντι μεσότης, ὡς τὸ ἀλλὰ βελτίω· ἢ γὰρ μεσότης, ἐνδείας καὶ ὑπερ-

E εἰ δὴ ὁ ἀσπασίως παραχρησῶντες αὐτῶν ἢ πῆρκα, ἢ ἀρχῆς μέγεθος, μὴ χεῖρον τούτοις, ἐκ ἔπι αὐτῶν ἀσπασίως, οὐδ' ἢ πῆρκα, οὐτε ἢ ἀρχῆς ποιεῖ τὸν ἀσπασίως χεῖρον, ἀσπασίως οὐδ' ἢ ἀρετῆς. τὸ δὲ ἔπῳν ἐπειδὴ πῆρκα ἢ ἀρχῆς διαίρεται, ὅτι εἰσὶν αὐτῶν ἀρετῆς μεσότητες, καὶ ἢ μέλλον ἀρετῆς, μέλλον ὄντι μεσότης, ὡς τὸ ἀλλὰ βελτίω· ἢ γὰρ μεσότης, ἐνδείας καὶ ὑπερ-

Κεφάλαιον δ.

Mετὰ δὲ ταῦτα ἀναγκαῖον ὄντι ἐπεὶ ἀρχῶν ποιησῶντες, λέγειν ὑπερ ἔγκρατίας καὶ ἀκρασίας. ἀσπασίως δὲ καὶ ἢ ἀρετῆς καὶ ἢ κακία αὐτῆς εἰσὶν αὐτοῖς, ἀσπασίως ἀναγκαῖον καὶ τῶν ὡς τούτων λόγοις λεχθησῶντες ἀπὸ τοῦ γίνεσθαι, οὐ γὰρ ὁμοίως